

Preservation of wetland habitats in the upper Biebrza Valley
Ochrona siedlisk mokradłowych doliny Górnej Biebrzy

Syg. GB/NP-JP/D2-4

Osowiec-Twierdza, 22 grudnia 2017r.

Raport z monitoringu orlika krzykliwego (*Aquila pomarina*) w 2017 roku na obszarze objętym projektem LIFE11 NAT/PL/422 „Ochrona siedlisk mokradłowych doliny Górnej Biebrzy”.

Metodyka

Monitoring orlika krzykliwego (*Aquila pomarina*) w roku 2017 opierał się przede wszystkim na kontroli znanego z lat ubiegłych gniazda, znajdującego się w północno-zachodniej części kompleksu leśnego Trzyrzeczki. Rejestrowano także osobniki tego gatunku w okresie lęgowym, podczas pobytu w terenie - na obszarze projektu LIFE11 NAT/PL/422, obejmującego w swoich granicach górny basen Biebrzańskiego Parku Narodowego oraz północną część obszaru Natura 2000 OSO Ostoja Biebrzańska. Jednocześnie, na tym terenie, prowadzone były w 2017 roku badania zewnętrzne związane z oceną liczebności błotniaka łąkowego (*Circus pygargus*) w Ostoi Biebrzańskiej. W szczególności dzięki kontrolom prowadzonym przez ornitologa Tomasza Tumiela możliwe było częściowe uzupełnienie wiedzy na temat rewirów zajmowanych przez orlika krzykliwego na Górnej Biebrzy.

Wyniki

W roku 2017, na podstawie informacji przekazanych przez zewnętrznych obserwatorów, Pracowników Biebrzańskiego Parku Narodowego oraz zgodnie z obserwacjami pracowników projektu stwierdzono występowanie 4-5 par orlika krzykliwego na Górnej Biebrzy, w tym: gniazdowanie pewne (zajęte gniazdo) - 3 pary, gniazdowanie prawdopodobne (zajęty rewir) - 1-2 pary (Tab.1).

Projekt współfinansowany przez Instrument LIFE+ Komisji Europejskiej,
Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Biebrzański Park Narodowy.
Korespondencja: BPN 19-110 Goniądz Osowiec Twierdza 8; e-mail: Anna.Bojsza@biebrza.org.pl

Tab. 1. Liczebność orlika krzykliwego wraz ze statusem lęgowym w sezonie 2017

Lokalizacja stanowiska	Gniazdowanie prawdopodobne	Gniazdowanie pewne	Sukces lęgowy
O.O. Trzrzeczki	-	1 para lęgowa, gniado zajęte	brak
Kamienna Stara NE	zajęty rewir, regularne obserwacje ptaków	-	-
Nowy Rogożyn NW	-	1 para lęgowa, gniado zajęte	<i>brak danych</i>
Jaczniki/Koniuszki	zajęty rewir, regularne obserwacje ptaków	-	-
Chorużowce S	-	1 para lęgowa, gniado zajęte	<i>brak danych</i>

W 2017 roku kontrola gniazda usytuowanego na świerku w kompleksie leśnym Trzrzeczki wykazała brak lęgu (inf. Grzegorz Maciorowski). Nie poznano jednak przyczyn braku sukcesu lęgowego (para albo nie przystąpiła do lęgu, bądź nastąpiła strata). W pozostałych przypadkach brak jest danych na temat parametrów rozrodu.

Wnioski

Stwierdzona w bieżącym roku, w dolinie górnej Biebrzy, wyższa niż dotychczas liczba par orlika krzykliwego wynika głównie z lepszego rozpoznania terenowego na obszarze na wschód od Trzrzeczek, nie zaś z silnego wzrostu liczebności tego gatunku. Jest to efekt prowadzonych na obszarze OSO Ostoja Biebrzańska intensywnych obserwacji ornitologicznych, skupiających się na badaniach populacji błotniaka łąkowego (*Circus pygargus*).

Obszar Górnej Biebrzy, z uwagi na rozdrobnione kompleksy leśne oraz mozaikę krajobrazów otwartych, jest potencjalnie dogodnym miejscem występowania orlika krzykliwego. Badania populacji tego gatunku należałoby oprzeć na metodyce zawartej w literaturze (Chylarecki i inn. 2015, Mirski i inn. 2014). Efektywną metodą, ułatwiającą zlokalizowanie gniazd orlików są z pewnością obserwacje tokującej pary z wyznaczonych punktów widokowych, wykonane w optymalnym terminie oraz o odpowiednim czasie trwania kontroli. Metoda ta mogłaby także poprzedzać penetrację terenów leśnych w celu wyszukania gniazd w okresie pozalęgowym (Chylarecki i inn. 2015).

Załączniki

1. Mapa z lokalizacją stanowisk orlika krzykliwego w roku 2017.

Literatura

1. Cenian Z. 2009. Państwowy monitoring ptaków drapieżnych – metodyka oceny liczebności i rozpowszechnienia na rozległych powierzchniach próbnych. Studia i materiały Centrum Edukacji Przyrodniczo-Leśnej. R. 11. Zeszyt 3 (22)/2009.
2. Chylarecki P., Sikora A., Cenian Z., Chodkiewicz T. (red.) 2015. Monitoring ptaków lęgowych. Poradnik metodyczny. Wydanie 2. GIOŚ, Warszawa.
3. Mirski P. (red) 2014. Krajowy program ochrony orlika krzykliwego *Aquila pomarina* w Polsce – projekt. Komitet Ochrony Orłów. Olsztyn.

Sporządził:

Justyna Pińkowska

asystent ds. ochrony przyrody projektu LIFE11 NAT/PL/422

